

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa S. M.
przeciwko T. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
ustalenie pracy w warunkach szczególnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt XXI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód S. M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 kwietnia 2014 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego - art. 265 k.p., przez błędną wykładnię oraz niezastosowanie tego przepisu w sytuacji faktycznej w pełni wyczerpującej jego hipotezę, w zakresie w jakim sąd uznał, że powód, który ze względu na udokumentowaną ciężką, zagrażającą życiu chorobę, hospitalizację, operację mózgu i dalsze powikłania nie był w stanie złożyć stosownych środków procesowych dla swej ochrony w terminach opisanych w art. 264 k.p., nie zasługuje na ochronę w myśl art. 265 k.p., a także naruszenie prawa procesowego - art. 233 k.p.c., mające wpływ na wynik postępowania, przez przyjęcie przez Sąd Okręgowy za prawidłowe ustalenie Sądu Rejonowego w

zakresie stanu zdrowia powoda w okresie wręczania mu wypowiedzenia warunków pracy i płacy oraz w okresie późniejszym trwającym aż do dnia wniesienia pozwu, całkowicie sprzeczne z zebrany materiał dowodowy; w zakresie w jakim Sądy te rozstrzygnięcia swe oparły na „kuriozalnie wadliwej opinii biegłego”, istotnie sprzecznej z orzeczeniami badających powoda w okresie relewantnym dla wyniku niniejszej sprawy kilku niezależnie działających od siebie konsyliów lekarskich działających na przestrzeni kilku lat; art. 328 § 2 k.p.c., przez „utworzenie” pisemnego uzasadnienia wyroku uniemożliwiającego kontrolę instancyjną, przez (najprawdopodobniej) użycie pochodzącego z innej sprawy uzasadnienia sprawy, o czym świadczy szereg zwrotów w tymże uzasadnieniu niepasujących w ogóle do rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy niniejszej sprawy, a także treść uzasadnienia w zakresie uzasadnienia rozstrzygnięcia o kosztach, które jest jawnie sprzeczne z sentencją wyroku.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że „skarga jest oczywiście uzasadniona a to ze względu na fakt, iż żaden z sądów dotychczas zajmujących się niniejszą sprawą nie zechciał rozpoznać sprawy tej w zakresie w jakim powód szuka ochrony swych słusznym interesów w sądach powszechnych. Powołując się na najczęściej spotykane kalki powództw opartych na art. 265 kodeksu pracy sądy równie rutynowo odmówiły ochrony powodowi. Sąd drugiej instancji nie zadał sobie trudu, by choćby uzasadnienie jego orzeczenia dotyczyło tej sprawy”. W dalszych wywodach skarżący powołał się na stanowisko „kilku zespołów neurologów z kilku szpitali, jednoznacznie wskazujących, że powód jak mało kto wyczerpuje dyspozycję art. 265 KP i mógłby skorzystać z tego dobrodziejstwa (...) „Sądy orzekające w niniejszej sprawie jednak uznały, iż bardziej przekonujący jest dowód w postaci ogólnikowej, naskórkowej, sprzecznej z dokumentami wydawanymi przez publiczne szpitale i ze zdrowym rozsądkiem opinii biegłego neurologa, który widział powoda przez 15 minut kilka lat po czasie relewantnym, gdy powód jest już w nieco lepszej formie po operacji mózgu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej,

trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W konsekwencji, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko

wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia: Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007, z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

Gdy idzie o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na przesłankę oczywistej zasadności skargi, to w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości,

widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Takiego wyводу w uzasadnieniu skargi jednak brak.

Nie sposób też nie dostrzec, że argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odnosi się wprost do oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.), kwestionując moc dowodową opinii biegłego i przyjęcie jej za podstawę ustaleń faktycznych. Tymczasem tego rodzaju zarzuty, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., uchylają się spod kontroli kasacyjnej. W myśl bowiem tego przepisu, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76). Artykuł 398³ § 3 k.p.c. wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c. Wszakże ten właśnie przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06 LEX nr 230204; z dnia 19 października 2010 r., II PK 96/10, LEX nr 687025; z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405 oraz z dnia 24 listopada 2010 r., I PK 107/10, LEX nr 737366).

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.